

(ฉบับแปล)

ปมปัญหาก๊าซของไทย: สร้างเกินความต้องการ ใช้งานต่ำกว่าศักยภาพจริง และราคาแพงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ความจำเป็นในการทบทวนบทบาทของโรงไฟฟ้าพลังงานก๊าซของไทยในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าฉบับต่อไป

ข้อค้นพบสำคัญ

- โรงไฟฟ้าพลังงานก๊าซธรรมชาติที่มีอยู่ในปัจจุบันของไทยมีการใช้งานต่ำกว่าศักยภาพจริงอย่างมาก โดยในปี 2568 โรงไฟฟ้าเอกชน 7 แห่งมีอัตราการใช้กำลังผลิตต่ำกว่าร้อยละ 10 และโรงไฟฟ้าส่วนใหญ่ที่อยู่ภายใต้สัญญาแสดงให้เห็นถึงอัตราการผลิตไฟฟ้าเข้าระบบที่ลดลงต่อเนื่องในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยหลายแห่งแทบไม่ได้ผลิตไฟฟ้าเข้าระบบเลย
- นับตั้งแต่ปี 2566 โรงไฟฟ้าพลังงานก๊าซที่ใช้งานต่ำกว่าศักยภาพทั้ง 7 แห่งของไทย มีกำลังผลิตรวมกว่า 11 กิกะวัตต์ (GW) ได้สร้างภาระทางการเงินให้แก่ กฟผ. และผู้ใช้ไฟฟ้าเป็นมูลค่ารวม 159,000 ล้านบาท (5,020 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
- รัฐบาลไทยยังคงมีเป้าหมายเพิ่มกำลังผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนร่วมกับก๊าซธรรมชาติอีก 6.3 กิกะวัตต์ให้แล้วเสร็จภายในปี 2580 แต่โครงการที่เสนอไว้เกือบทั้งหมดเผชิญกับความล่าช้าอย่างยาวนาน และในปี 2568 กฟผ. ได้ยกเลิกการประกวดราคาสำหรับ 3 โครงการ นอกจากนี้ การขาดแคลนกังหันก๊าซในตลาดโลกยังส่งผลให้โครงการต่าง ๆ ในภูมิภาคล่าช้าออกไป และต้นทุนเงินลงทุนพุ่งขึ้นถึง 3 เท่าในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา
- การพึ่งพาการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ที่มีราคาแพงกว่ามากขึ้นเรื่อย ๆ ประกอบกับต้นทุนเงินลงทุนสำหรับโรงไฟฟ้าพลังงานก๊าซใหม่ที่ทะยานสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จะทำทลายการขยายแผนงานด้านก๊าซของไทยที่อาจเปลี่ยนแปลงความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจได้อย่างมีนัยสำคัญ

บทสรุปผู้บริหาร

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ภาคการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซของไทยเผชิญกับอุปสรรคที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งปริมาณการผลิตไฟฟ้าต่ำกว่าศักยภาพ ความล่าช้าของโครงการ และต้นทุนการจัดหาก๊าซที่ปรับตัวสูงขึ้น ในเดือนตุลาคม 2568 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) ได้สั่งระงับการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า 4 แห่ง¹ ในจำนวนนี้เป็นโรงไฟฟ้าพลังงานก๊าซ 3 แห่ง มีกำลังผลิตรวม 4 กิกะวัตต์ และเลื่อนการเปิดดำเนินการของโรงไฟฟ้าขนาด 0.6 กิกะวัตต์ออกไป โดยอ้างถึงภาวะสำรองไฟฟ้าล้นระบบ ทั้งนี้ กพข. มีแผนให้โรงไฟฟ้าที่เลื่อนการเปิดดำเนินการเริ่มจ่ายไฟในปี 2572 และให้โรงไฟฟ้าที่ระงับการดำเนินงานกลับมาเดินเครื่องหลังจากนั้น

ไม่นานหลังจากการชะลอการผลิตไฟฟ้าดังกล่าว ในเดือนพฤศจิกายน 2568 ไทยได้ให้การรับรองแผนการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนดฉบับปรับปรุง (Nationally Determined Contribution 3.0 หรือ NDC3.0)² แผนด้านสภาพภูมิอากาศฉบับนี้มุ่งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิของประเทศลงร้อยละ 47 จากระดับปี 2562 ภายในปี 2578 และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (net-zero) ภายในปี 2593

การระงับการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าพลังงานก๊าซ ประกอบกับเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ทะเยอทะยานยิ่งขึ้นตามที่กำหนดไว้ใน NDC ฉบับล่าสุดของไทย ทำให้การทบทวนแผนการขยายงานด้านก๊าซเป็นสิ่งจำเป็น แม้ว่าไม่มีการประกาศใช้

¹ Bangkok Post. [Weak demand results in suspension of 4 power plants](#). 29 October 2025.

² Argus Media. [Thailand advances net zero emissions target to 2050](#). 04 November 2025.

(ฉบับแปล)

ร่างแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า (Power Development Plan หรือ PDP) พ.ศ. 2567-2580 (ร่าง PDP2024) และแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าฉบับใหม่คาดว่าจะประกาศใช้ในปี 2569³ แต่ด้วยการประเมินแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงเกินความเป็นจริง ร่าง PDP2024 ได้กำหนดให้ขยายโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนร่วมกับก๊าซธรรมชาติเพิ่มอีก 6.3 กิกะวัตต์ในช่วงปี 2571–2580⁴

ภายใต้ร่างแผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. 2567-2580 (Gas Plan 2024) ของไทย สถานการณ์ดังกล่าวอาจต้องการการนำเข้า LNG ที่มีราคาแพงเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวในช่วงสองทศวรรษข้างหน้า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำเร็จของแผนการสำรวจก๊าซที่วางไว้ ซึ่งจะยังเข้าเติมภาระทางเศรษฐกิจจาก LNG ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างไม่เต็มใจแบกรับ และอาจทำให้ประเทศเดินออกจากเส้นทางการบรรลุเป้าหมายด้านสภาพภูมิอากาศที่ตั้งไว้

ในขณะที่ไทยกำลังมุ่งพัฒนาแผนพลังงานให้สอดคล้องกับ NDC ฉบับใหม่⁵ ผู้กำหนดนโยบายควรก้าวข้ามกรอบความคิดเดิมที่ล่อหลอมแนวทางของประเทศในปัจจุบัน การขยายกำลังผลิตโรงไฟฟ้าพลังงานก๊าซที่เกินความจำเป็น ประกอบกับการผลิตก๊าซธรรมชาติในประเทศซึ่งมีราคาถูกกว่าที่ลดลง ส่งผลให้สัดส่วนการจัดการ LNG จากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า การสร้างกลไกเพื่อกระจายภาระต้นทุนนี้ไปยังผู้ใช้พลังงานโดยไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ภาคครัวเรือนหรือภาคเศรษฐกิจเชิงยุทธศาสตร์นั้นเป็นโจทย์ที่พิสูจน์แล้วว่ายากยิ่ง

ช่วงการชะลอการใช้ก๊าซในปัจจุบันเป็นโอกาสสำคัญในการปรับทิศทางนโยบายและนำพาประเทศไทยไปสู่อนาคตด้านพลังงานที่มีราคาถูกลงและมีความยั่งยืนยิ่งขึ้น

³ Bangkok Post. [Egat to backstop clean power supply](#). 09 January 2026.

⁴ Energy Policy and Planning Office (EPPO). [Draft Power Development Plan 2024](#). 20 June 2024. Page 45.

⁵ The Nation. [Energy Minister plans new committee to drive Thailand's Net Zero goals and Power Development Plan](#). 03 October 2025.